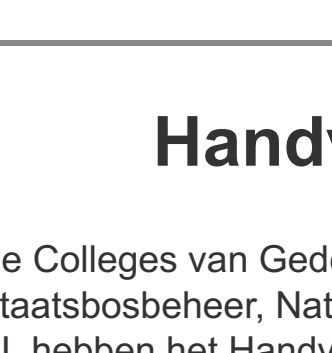

april 2021

Dit keer in - In Vogelvlucht -

- Handvest 'Nederland Natuurinclusief'
- Smient veilig in Zuid-Holland
- Formule 1 desastreus voor de natuur
- Bijzondere botvondst
- Veldgids Vogeltrek
- Strandgangers schikken in voor de natuur
- Europa verplicht Frankrijk te stoppen met lijmstokken
- Geef natuur rechten
- Natuurnetwerk Nederland maakt meters

Handvest 'Nederland Natuurinclusief'

De Colleges van Gedeputeerde Staten van alle provincies, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Landschappen NL hebben het Handvest 'Nederland Natuurinclusief' gepresenteerd. Daarin roepen ze het nieuwe kabinet op om de omslag te maken naar een natuurinclusieve samenleving, daarvoor een concrete agenda op te stellen en uit te voeren, en budget te reserveren.

Enkele belangrijke want duidelijke citaten uit het handvest:

"Op naar een basiskwaliteit natuur in stad en land!"

Prof. dr. Louise E.M. Vet, voorzitter bestuur van de Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel.

"In de financiële sector groeit het inzicht in de risico's die de samenleving en economie lopen als gevolg van het verlies aan biodiversiteit."

Lidwin van Velden, voorzitter van de werkgroep biodiversiteit Platform Duurzame Financiering en CEO van de Nederlandse Waterschapsbank.

"Een gezonde balans tussen natuur en economie is immers in ieders belang!"

Maxime Verhagen, voorzitter Koninklijke Bouwend Nederland.

"Natuurinclusief denken en handelen vraagt verankering bij alle ministeries."

Jannemarie de Jonge, College van Rijksadviseurs.

"Natuur en biodiversiteit zijn een wezenlijk onderdeel van onze Nieuwe Economie!"

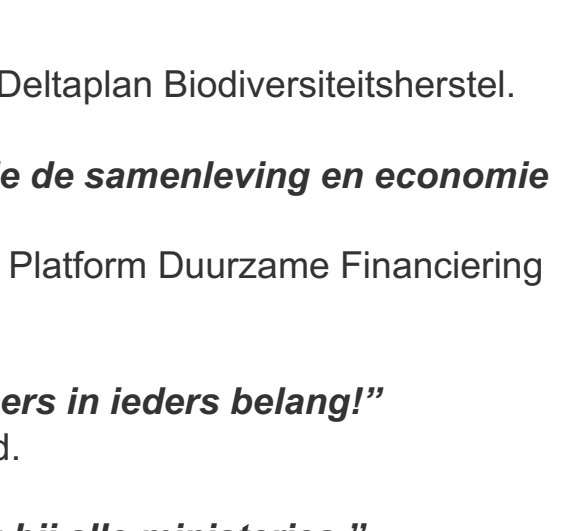
Maria van der Heijden, Directeur-bestuurder MVO Nederland.

"Waterschappen roepen op om bij het invullen van de woningbouwopgave toekomstbestendige keuzes te maken in water-, land en bodemgebruik vanuit het perspectief van een natuurlijk systeem."

Dirk-Siert Schoonman, bestuurslid Unie van Waterschappen

"Veel meer boeren willen graag aan de slag met Natuur en Landschaps-beheer om ook op hun bedrijf een actieve bijdrage te leveren aan een natuurinclusieve landbouw."

Alex Datema, voorzitter Boeren Natuur.

Smient veilig in Zuid-Holland

In 2019 bepaalde de rechter dat Smienten in Zuid-Holland, zoals vastgelegd in het door de provincie goedgekeurde Faunabeheerplan, niet mochten worden afgeschoten. De Faunabeheerplan en de provincie gingen tegen dat besluit in beroep. Op 7 april jl. wees de Raad van State de hoger beroepen af, waardoor de Smient in ieder geval gedurende de termijn van het geldende beheerplan tot november 2023 veilig zijn.

Formule 1 desastreus voor de natuur

Het effect van de Formule 1 race op de natuur in de duinen van Zandvoort is veel groter dan tot voor kort werd aangenomen. Dit blijkt uit de nieuwste berekeningen van de stikstofdepositie van de race activiteiten op het Circuit van Zandvoort op het naastliggende duingebied. Deze berekeningen zijn uitgevoerd door bureau Apollon-milieu in opdracht van Stichting Duinbehoud, Rust bij de Kust en Mobilisation for the Environment.

[Wikipedia](#): De aanleg van het Circuit Zandvoort in 1948

In de lopende beroepszaak bij de rechtbank Noord-Holland tegen de natuurvergunning voor de Formule 1 op het Circuit Park Zandvoort hadden de natuurorganisaties al eerder hun bedenkingen geuit bij de berekeningen die door het Circuit Park Zandvoort waren uitgevoerd. Deze berekeningen lieten zien dat met de komst van de Formule 1 er minder stikstof zou neerkomen in het duingebied dan in de oude situatie zonder Formule 1. Voor de provincie Noord-Holland was deze (veronderstelde) afname van de stikstofdepositie op het duingebied reeds om de vergunning af te geven aan het Circuit Park Zandvoort. De natuurorganisaties plaatsten grote vraagtekens bij de berekeningen aangezien de formule 1 raceauto's bekend staan om hun hoge uitstoot van stikstof.

Uit de nieuwe berekeningen die Apollon-milieu heeft uitgevoerd blijkt nu, dat voor de uitstoot van Formule 1 raceauto's onjuiste getallen zijn gebruikt. Er is gerekend met de uitstoot van oude Amerikaanse auto's uit de jaren-50, terwijl de Formule 1 raceauto's vanwege de hoge rijsnelheid en het grote motorvermogen een veel hogere uitstoot van stikstof hebben. Uit de berekeningen van Apollon-milieu blijkt nu dat de stikstofdepositie op het duingebied niet afneemt, maar kan toenemen met meer dan 20 mol/ha/jaar. Voor het duingebied, dat nu al last heeft van een veel te hoge stikstofdepositie, is dit desastreus. Het gevolg zal zijn, dat de biodiversiteit in het duingebied nog verder achteruitgaat.

De natuurorganisaties hebben het rapport van Apollon-milieu toegevoegd aan het dossier in de lopende beroepszaak bij de rechtbank Noord-Holland. De rechtbank zal moeten beoordelen welk van de berekeningen het best de realiteit weergeeft.

Bijzondere botvondst

Op 5 december 2020 werd het hiernaast afgebeelde botje, een fossiel opperarmbeen van een eend, gevonden langs de branding op het strand van Den Helder. Waarschijnlijk is het tussen 8.000 en 100.000 jaar oud; archeologen plaatsen het daarmee in het Vroeg-Holoceen (begin van het huidige tijdvak) of Laat-Pleistoceen (de laatste ijstijd). Na determinatie in bovengenoemd museum, waar je het ook kunt bekijken, is het bot waarschijnlijk van één van de volgende vier eenden: Wilde Eend (Anas platyrhynchos), Bergeend (Tadorna tadorna), Krooneend (Netta rufina) of Grote Zaagbek (Mergus merganser).

Vind je zelf een bot en wil je het graag onderzoeken? Facebookgroep Strandfossielen, de Strandwerkgroep van de KNNV, of neem contact op met het Natuurhistorisch Museum Rotterdam.

Het hele artikel werd gepubliceerd in [De Steenloper](#), de nieuwsbrief van de Vogelwerkgroep Den Helder e.o.

Foto: Bram Langeveld MSC, conservator [Natuurhistorisch Museum Rotterdam](#)

Veldgids Vogeltrek

Tijdens de cursus Vogelherkenning stond ik tussen een groep ervaren trektellers én mede cursisten. Iedereen was enorm enthousiast, terwijl ik niet snapte waarom: mijn waarnemingen bepekten zich tot grotere en kleinere zwarte vlekken én veel gekwetter, dat wel.

De eerste druk had ik gemist, dus toen de tweede druk verscheen was ik er snel bij. Wat meteen opviel was de ondertitel: [Trekvogels herkennen aan hun roep](#). Er ontstond hoop, want mijn slechte ogen waren blijkbaar niet persé een belemmering.

Een echte veldgids met een korte uitleg over vogeltrek, de principes en begrippen. Vervolgens 270 pagina's over de specifieke trek van 135 soorten met daarin: sonogram, jizz (combinatie van silhouet en manier van bewegen), verspreidingskaart (overzicht van broedgebied, wintergebied en waar ze de rest van het jaar zijn) én de omvang van de trek in de tijd. Trekgeluiden kunnen worden opgezocht met behulp van de alsnog te kopen app Birdsounds Europe, sowieso een aanrader want bevat nu al 2000 verschillende geluiden van 413 Europese vogelsoorten, die speciaal is aangepast om de soorten die in de gids staan direct te kunnen opzoeken.

Heel praktisch is ook de vogeltrekkalender, die in een oogwenk laat zien wanneer welke soorten aan hun trek bezig zijn en in welke mate.

Een echte veldgids, schreef ik al: handig formaat, niet te zwaar, makkelijk mee te nemen om veel relevante informatie altijd bij je te hebben.

Strandgangers schikken in voor de natuur!

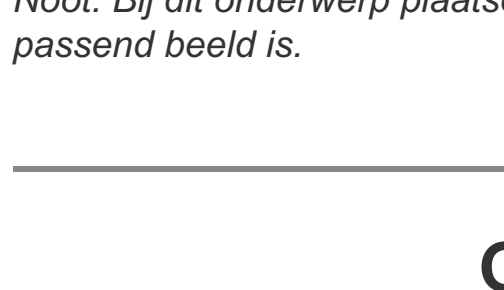
Noordvoort is het eerste project langs de Noord-Hollandse kust waar een stuk strand is afgezet om broedvogels een kans te geven. Kustnatuur IJmuiden is het tweede project in zijn soort op het strand bij IJmuiden. Zoals eerder meldt is een projectgroep begonnen met een derde project bij Castricum. In alle gevallen zijn er grote voorbehouden bij de mogelijkheden om het publiek zover te krijgen dat ze het afgezette strand respecteren en de broedvogels met rust laten.

Uit Zeeland kwam afgelopen week goed nieuws, erg goed nieuws. In de [Provinciale Zeeuwse Courant \(PZC\)](#) verscheen een artikel over Zeeuwse initiatieven voor het inrichten van exclusieve strandjes voor broedvogels, zoals bij Neeltje Jans, het Verklikkerstrand op Schouwen en de Verdrongen Zwarte Polder bij Nieuwvliet. Uitgangspunt is dat badgasten maar ook Strandplevier, Bontbekplevier en Dwergstern het naar hun zin moeten kunnen hebben op het strand.

Chiel Jacobusse (Het Zeeuws Landschap, HZL) had het niet helemaal verwacht maar weet nu dat strandgasten het helemaal geen probleem vinden om ook hekening te houden met de natuur: "Als we mensen vragen hun hond aan te lijnen of een stukje om te lopen omdat er een plevier zit, dan antwoordt 99 procent mee"...Ze vinden het verrassend en leuk."

Een geweldige aanmoediging voor de lopende projecten én een belangrijke aanwijzing om tijdig te overleggen met de ervaren Zeeuwen.

Europa verplicht Frankrijk te stoppen met lijmstokken

November 2020 keurde een rechter het gebruik van lijmstokken, algemeen beschouwd als barbaars en achterhaald, nog goed omdat het zou gaan om een [traditie](#). Het Europees Hof van Justitie heeft 17 maart 2021 gelukkig anders geoordeeld: juridisch is verwijzing naar 'cultuur' of 'traditie' geen afdoende reden om een dergelijke vangmethode te handhaven. Bovendien werd door het hof meegewogen dat de bijvangst onacceptabel is.

De beslissing werd gecommuniceerd middels dit [persbericht](#).

Noot: Bij dit onderwerp plaatsen we geen afbeelding omdat vogels-aan-lijmtakken niet een passend beeld is.

Geef natuur rechten

Natuur kan zichzelf niet beschermen, want de natuur is geen rechtspersoon, moet dus altijd gebruikmaken van vertegenwoordigers. En juist daar wringt de schoen, want natuurbeschermende klagers voor rechters krijgen dan steevast te horen dat hun toch niets is aangedaan.

De oplossing lijkt simpel: [beschouw de natuur als rechtspersoon](#); voor de rechter staat dan niet een vertegenwoordiger maar de natuur zelf, die weliswaar het woord voert via de klager of diens verdediger.

Toen ik dit las was mijn eerste gedachte: er zijn ongetwijfeld veel juridische onderlegde natuurbeschermers, waarom heeft het zo lang geduurd voor er iemand met dit idee kwam? Mijn tweede gedachte was er een van jubelende blijdschap, want er was blijkbaar iemand op het idee gekomen. Vervolgens vroeg ik me af hoe dat dan zou gaan werken.

[Vrouw Justitia](#)

Door een wedervraag wordt dit waarschijnlijk het best duiderlijk gemaakt. Waarom hebben gemeenten, waterschappen of bv's rechten? Woordvoerders worden geaccepteerd door belangbehartigers. Waarom kan dit niet ook voor de natuur zo worden geregeld?

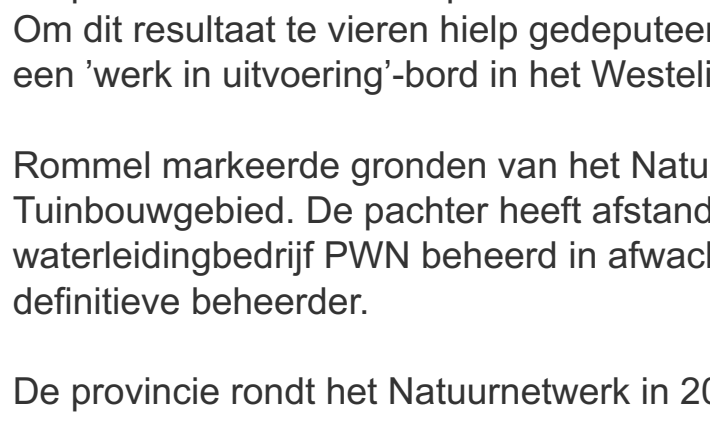
Wat bij ons nog niet bestaat is in diverse landen al geregeld, zoals: Colombia, Bangladesh, Oeganda. Eén van de meest sprekende voorbeelden is Nieuw-Zeeland, waar in 2017 de rivier Whanganui een juridische status werd toegekend. Die rivier wordt bij juridische kwesties nu vertegenwoordigd door een orgaan waarin zowel oorspronkelijke Maori's als overheidsdienaren zitten. Blijkbaar kan het dus, maar er is wel een grondwetswijziging voor nodig Ook in ons land zijn inmiddels diverse initiatieven genomen om dit mogelijk te maken.

Erik Kaptein: Rechtsgelijkheid voor de natuur – waarom niet-menselijk leven rechten verdient. ISVW Uitgevers; EU 14,95

Stefano Mancuso: De universele rechten van de plant. Cossee; EU 17,50

Christopher D. Stone: Should Trees Have Legal Standing? Law, Morality, and the Environment. Oxford University Press; EU 17,50.

Natuurnetwerk Nederland maakt meters

Noord-Holland heeft het afgelopen jaar [750 hectare nieuwe natuur](#) gemaakt binnen het Natuurnetwerk Nederland door gronden van de provincie als natuurgrond te verpachten, particulieren en verenigingen te subsidiëren die natuur maken en door natuurgebied Waalenburg op Texel in het Natuurnetwerk op te nemen.

Deze week (15 maart 2021) bespreekt de provincie een voorstel om nog 150 hectare verspreide kleine locaties in te richten. Dit zijn allerlei kleine stukken waarvan eigenaren hebben gevraagd onder het Natuurnetwerk te mogen vallen. Die stukken worden ingeruild voor stukken met minder natuurpotentie.

De provincie is daarmee op de helft van het totaal dat is afgesproken deze coalitieperiode. Om dit resultaat te vieren hielp gedeputeerde Esther Rommel zelf een ochtend mee. Ze plaatste een 'bord in uitvoering'-bord in het Westelijk Tuinbouwgebied net buiten Haarlem.

Rommel markeerde de gronden van het Natuurnetwerk op het Duinveldspad in het Westelijk Tuinbouwgebied. De pachter heeft afstand genomen van de grond. Het terrein wordt door waterleidingbedrijf PWN beheerd in afwachting van verdere inrichting en verkoop aan een definitieve beheerder.

De provincie rondt het Natuurnetwerk in 2027 af.

In Vogelvlucht is een uitgave van de Commissie Natuurbescherming SVN
Tekst Leo Clijnen, opmaak en verzending Gerard Hund

www.vogelwerkgroepennh.nl

Deze e-mail is verstuurd aan [{{email}}](#). Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u nieuws@vogelwerkgroepennh.nl toe aan uw adresboek.

